

Yhteiskuntaa pyöritetään kaikenikäisten voimin

Perusoikeuksien leikkaukset ja ikäsyrojntä ovat tutkimuksien mukaan arkipäivää tänä päivänä. Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n *Huomisen kynnyksellä* -tutkimus vuonna 2025 kartoitti käsityksiä ikääntyneiden ja iäkkäiden ihmisten ongelmista maassamme. Tutkimuksessa vastaajista 59 % mielestä ikääntyneitä kohdellaan nykyisin toisen luokan kansalaisina ja jopa 73 % uskoo, että yhteiskunnassamme on paljon ikään perustuvaa syrjintää. Ikäsyrojntän kokeminen on 2000-luvulla nousut kolminkertaiseksi aikaisempaan verrattuna. Lähes 40 % vastaajista kokee Informaation ja tiedon sekä palveluiden siirtymisen verkkoon huolestuttavana.

Suomen perustuslaki ja yhdenvertaisuuslaki kieltävät ikäsyrojntän, mutta se ei ole onnistunut torjumaan ongelmaa. Tarvitaan asenteiden ja käytäntöjen muutosta. Väestö ikääntyy ja ikäsyrojntän poistaminen tulee yhä ajankohtaisemmaksi. Ikääntyneiden osuus väestöstä on suurempi kuin koskaan. Koko yhteiskunnan toimivuuden kannalta on olennaista, että ikääntyneet voivat toimia yhdenvertaisina yhteiskunnassa. Tämän päivän palveluiden kehittämisessä on monin paikoin ikäystävällisyys kaukana.

Hyvä alku ikäsyrojntän vähentämiselle on ikäihmisten mielipiteiden huomioon ottaminen yhteisistä asioista päätettäessä ja heidän kuulemisensa heitä itseään koskevissa asioissa. Ikäihmiset ovat aktiivisia kuluttajia. He harrastavat, matkustavat ja käyttävät paljon erilaisia palveluja ja osallistuvat läheistensä hoitoon, avustamiseen ja auttamiseen. Ikäihmiset maksavat myös paljon yhteiskunnan pyörittämiseen tarpeellisia veroja. Ikääntyminen ei ole taakka tai heikkous, vaan luonnollinen osa elämää.

Ikäsyrojntän vaikutukset ikääntyneisiin ovat vakavia. Esim. pääsy palveluihin heikentää osallistumismahdollisuuksia ja elämänlaatua sekä lisää kaltoinkohtelua ja syrjäytymisen riskiä. Vaikutukset ilmenevät myös liian vähäisinä ikääntyneiden palveluina suhteessa iäkkäiden tarpeisiin. Oikeusvaltiossa julkisia palveluja on oltava tarjolla kaikille, myös ikäihmisille.

On pidettävä yllä monipuolisia toimintamahdollisuuksia ottaen huomioon ikääntyneiden tarpeet ja toiveet sekä kunnioittaa heidän itsemääräämisoikeuttaan. Tietoa, viisautta ja kokemusta kertyy vain elämällä vanhaksi.

Yhteystiedot:

Tuula Ristimäki
puheenjohtaja
Eläkeliiton Varsinais-Suomen piiri ry
puh. 0500 822 802

Sari Örling
toiminnanjohtaja
Eläkeliiton Varsinais-Suomen piiri ry
puh. 044 350 0065

Leena Järvi
vaikuttajavastaava
Eläkeliiton Varsinais-Suomen piiri ry
puh. 040 734 5040